

PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR BOLBRO-HØJSTRUP

RAPPORTEN ER HENTET: 17-05-2023
ODENSE KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	4
Læsevejledning	4
Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	6
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	7
DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	8
Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber	8
Pædagogisk læringsmiljø	10
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Sammenhæng til børnehaveklassen	13
ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	15
Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	15
Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	15
DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	18
Alsidig personlig udvikling	18
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog	19
Krop, sanser og bevægelse	20
Natur, udeliv og science	20
Kultur, æstetik og fællesskab	21
EVALUERINGSKULTUR	23
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	24
MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	25
Arbejdet med den pædagogiske læreplan	25
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	26
Inddragelse af forældrebestyrelsen	28
Det fremadrettede arbejde	29
UDVIKLINGSPLANER	31

INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud, blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016. Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer, og det er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

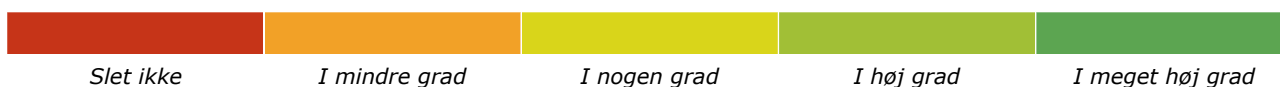
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogiske praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

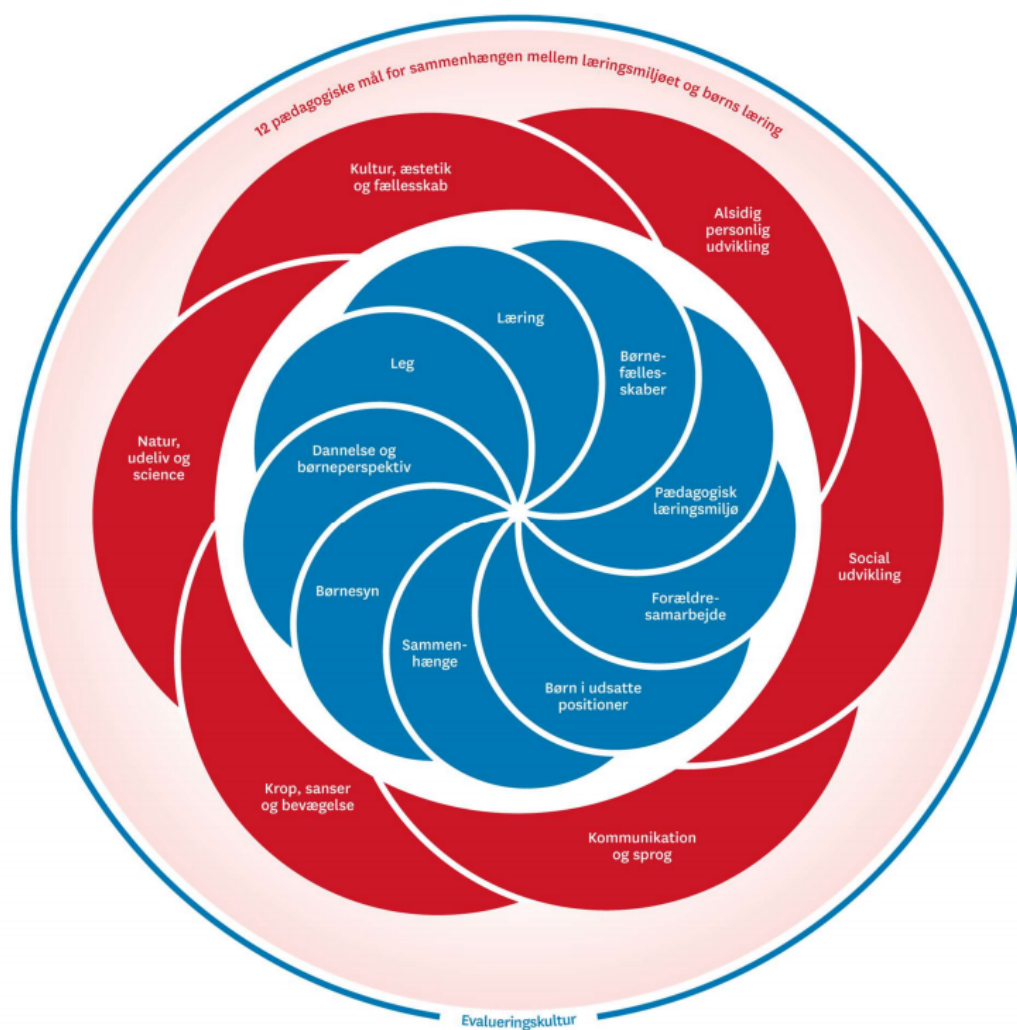
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- Vi i Bolbro-Højstrup har haft særligt fokus på leg, læring i gennem hele dagen, de fysiske læringsmiljøer samt forældresamarbejde.
- Vi arbejder i alle husene i små læringsgrupper, som er dannet ud fra vores pædagogiske evalueringsredskab Læringsmålstrappen.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

- I Bolbro-Højstrup har alle børnehuse PUF (pædagogisk udviklingsforum) en gang om ugen, hvor der drøftes, reflekteres og evalueres på vores pædagogiske praksis. Vores PUF danner rammen for en kultur med professionelle læringsfællesskaber i hele organisationen.
- I Bolbro-Højstrup er det besluttet, at vores primære evalueringsredskab er Læringsmåltrappen. Denne bruges i alle børnehuse som et pædagogisk redskab. Læringsmåltrappen er udviklet på baggrund af databaseret forskning, som understøtter et fælles fagligt sprog. Vores evalueringsredskab understøtter vores faglige refleksioner, så vi går fra ”vi synes, og vi plejer” til ”vi ved, og det virker” På baggrund af vores faglig viden kan vi tilpasse vores pædagogiske praksis til vores børnegruppe samt det enkelte barn. Med afsæt i Læringsmåltrappen dannes der børnegrupper, som tager udgangspunkt i børnenes zone for nærmeste udvikling.
- I ledelsesteamet har vi skabt en evalueringskultur, hvor vi løbende laver tilsyn i hinandens huse, med fokus på at udvikle de fysiske læringsmiljøer i børnehuse. Lederteamet er inddelt i par, som sparrer med hinanden, og vi har desuden løbende sparring i større grupper.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

- Alle medarbejdere i Bolbro-Højstrup har deltaget i en pædagogisk lørdag, hvor Pia Thomsen var oplægsholder. Hun holdt oplæg om Læringsmåltrappen, samt leg og legerelationer. Pia Thomsen er grundlæggeren bag Læringsmåltrappen.
- I Bolbro-Højstrup har vi uddannet pædagoger i et diplommodul i leg. De har efterfølgende holdt oplæg for alle ansatte i børns leg og stærke børnefællesskaber.
- Vi har haft eksternt og internt tilsyn, hvor fokus var på de fysiske læringsmiljøer, børn i udsatte positioner, stærke børnefællesskaber samt læringen gennem hele dagen.

- I hele Bolbro-Højstrup arbejder vi med at styrke den skriftlige læreplan gennem SMITTE, handleplaner, dialogredskabet Vækstmodellen, sprogvurderinger, Aula samt Læringsmåltrappen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

På baggrund af det eksterne tilsyn i september 2022, blev vi opmærksomme på manglende sproglige artefakter samt uinspirerende læringsmiljøer i børnehøjde i alle børnehuse. Dette resulterede i, at de daglige pædagogiske ledere gennemførte tilsyn i hinandens børnehuse januar 2023, med særlig fokus på overstående opmærksomhedspunkter samt på at blive inspireret af hinandens læringsmiljøer. Institutionslederen var i foråret 2023 på internt tilsyn i alle 8 børnehuse, hvorefter der blev udarbejdet en rapport i Hjernen og Hjertet til brug for videre arbejde med optimering af læringsmiljøerne i det enkelte hus.

Vi er især nysgerrige på, hvordan vores læringsmiljøer skal understøtte stærke børnefællesskaber og skabe lige muligheder for alle børns deltagelse og brug af læringsmiljøer.

Vi er nysgerrige på, hvordan vi kan skabe refleksion blandt vores personale, så indretningen og ændringerne af vores læringsmiljøer bygger på en bevidst handling, som tager afsæt i at styrke børnenes udfoldelses- og handlemuligheder med udgangspunkt i NEST pædagogik.

Vi er nysgerrige på børneperspektivet i vores læringsmiljøer, og om vores miljøer er tydelige og inspirerende.

I vores arbejde med læringsmiljøerne besluttede vi i ledelsen at tage udgangspunkt i NEST pædagogikken, da den netop omhandler indretningen af tydelige og inkluderende læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder for alle.

Alt dette udmøntede sig i en uddannelsesdag i NEST pædagogik d. 11. marts, hvor vi som organisation fik viden og inspiration til at fortsætte det videre arbejde.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi udarbejdede et observationsskema på baggrund af vores interne tilsyn, hvor vi var nysgerrige på følgende punkter i hinandens børnehuse:

- Sprog og artefakter i børnehøjde
- Tal bogstaver, billeder
- skriveværksteder
- steder til fordybelse

Og opfølgende spørgsmål omkring brugen af læringsmiljøerne:

- Er formålet med miljøerne tydeligt?
- Anvender børnene det?
- Inspirere personalet børnene til at gøre brug af miljøerne?

På baggrund af vores interne observationer i januar 2023 har alle daglige pædagogiske ledere i organisationen udarbejdet handleplaner på deres læringsmiljø, som bliver fremlagt på teammøder.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ud fra vores fælles observationsskema og LMV 2022 fik vi en ny opmærksomhed på kvaliteten af vores læringsmiljøer.

For at højne kvaliteten af vores læringsmiljøer, er der brug for en mere struktureret og forpligtende evalueringstilgang i hele organisationen, der både inddrager ledelsen og personalet.

I alle børnehuse arbejder vi struktureret med Læringsmålstrappen, som evalueringsredskab for børnenes trivsel, udvikling og dannelse.

Læringsmålstrappen danner grundlag for vores læringsmiljøer. Vi tilrettelægger vores læringsmiljøer, læringsgrupper og pædagogiske aktiviteter ud fra barnets placering på Læringsmålstrappen.

Vi bruger læringsmålstrappen som et dynamisk evalueringsredskab, der er med til at skabe fleksible læringsmiljøer, der kontinuerligt tilpasses børnegruppens zone for nærmeste udvikling.

Vi vil fortsat bruge Læringsmålstrappen, som det bærende evalueringsredskab i vores organisation både på ledelses- og personale niveau.

Vi vil i vores forældresamarbejde videreudvikle brugen af Læringsmålstrappen, så arbejdet med barnets læring og understøttelse af barnets potentialer og ressourcer er i fokus.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi forpligter hinanden på at handle på den viden, vi har opnået om vores læringsmiljøer og børnenes deltagelsesmuligheder.

Vi har opnået en større viden om vigtigheden af strukturen i vores evalueringskultur og vores fælles ansvar og tilgang.

Vi har blandt andet haft fokus på evalueringskulturen via vores handleplaner, opmærksomhed på Læringsmålstrappen som evalueringsredskab, bragt læringsmiljøerne op som fast punkt på fælles P møder, interne P møder og Pædagogisk udviklings forum.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen samt forældreråd har været løbende involveret i flere områder af den styrkede læreplan. Mødestrukturen i mellem forældreråd og institutionsbestyrelse er tilrettelagt således, at det altid holdes forældrerådsmøder i børnehuse forud for alle bestyrelsesmøder. På den måde bliver temaerne først drøftet og kvalificeret lokalt og løftet her efter ind i forældrebestyrelsen.

Her ses nogle af forældrebestyrelsens svar og ønsker på et par af de temaer, de har været inddraget i:

Pædagogisk læringsmiljø

Det gode læringsmiljø ude/inde?

- Ergonomi for børnene som fremmer indlæring
- Rum i rummene, afskærmning, privatliv
- "Pynt" under 1,2m
- Flere ture ud af huset, kvalitet i udelivet
- Farver i udemiljøet
- Tydelighed omkring funktioner
- Udsmykning på vægge/farver
- Små legehuse som kan udskiftes
- Naturlige hyggelige haver, pileflet, spiselige buske, bakker
- Hverdagsmiljøer, bilbrand, butik
- Visuelle elementer
- Gangarealer inddrages, maling, udsmykning, figurer
- Ingen rod på tavlerne
- Udsmykning af døre samt gulve, klistermærker med læring, tal, farver, bogstaver
- Inddrage børn i indretning af stuer, legeområder, "nyt" brugt

Direkte afledt af drøftelsen med forældrene, foregår lige nu processer i alle børnehuse, hvor læringsmiljøerne revideres. For de mindre børn er der sat fokus på placering af udsmykning (højde og nyhedsværdi) samt deres muligheder for at kunne afkode, hvad miljøet kan anvendes til (Tilgængelige legeaktiviteter og muligheder for leg). De større børn er blevet spurgt og inddraget i forhold til netop deres ønsker til legemiljøer, indkøb af legetøj og indretning.

Dannelse og børneperspektiv

Hvad kan børn være med til at bestemme? Hvordan inddrager vi dem?

- Valgmuligheder indenfor samme ramme/tema
- Lad børnene vælge ud fra et idekatalog (Eks. Nyt legetøj)
- Lad børnene sætte deres eget præg
- Lad børnene være kreative og udsmykke læringsmiljøerne

- Spørg børnene
- Vær omstillingsparate som voksne
- Giv alternativer – valgmuligheder
- Lav flere aktivitetsområder / stationer
- Lad børnene være medbestemmende ved indkøb
- Lad børnene være med til personlig udsmykning
- Lav Børneråd / Børnesamlinger med medbestemmelse
- Små læringsgrupper giver bedre muligheder for medbestemmelse for det enkelte barn
- Børn kan have medbestemmelse i mange aktiviteter. Praktisk, lege og i rammer som de voksne har ansvar for

Børns medbestemmelse har været drøftet med bestyrelsen. På dette punkt er der stor variation i forældrenes holdning til, hvor meget børn selv skal bestemme. Der er dog stor enighed omkring, at børnene skal have indflydelse på f.eks. indretning og udsmykning af miljøerne. Derfor er dette fokuspunkt bragt videre som en opmærksomhed i Kvalitetsplanen for 2023

Forældresamarbejdet

Læringsmålstrappen som dokumentation og evalueringsredskab

Forældrene har løbende været inddraget omkring vores værktøj Læringsmåltrappen. Trappen er det redskab, der er besluttet at bruge som dokumentation og evalueringsredskab. Trappen giver en status på barnets aldersmæssige udviklingstrin samt barnets nærmeste udviklingszone. På flere bestyrelsesmøder har der været holdt oplæg omkring trappen, arbejdet med den, forklaringer og illustration så bestyrelsen fik viden om brugen af trappen, og hvorledes den medvirkede til at kvalificere og styrke praksis.

På baggrund af disse drøftelser har bestyrelsen ønsket, at trappen blev anvendt i samtaler mellem børnehus og hjem. På baggrund af dette ønske er der lavet aftaler i hele organisationen om, at trappen bruges i alle forældresamtaler, samt at Læringsmåltrappen medsendes sammen med overleveringsmaterialet i overgange mellem vuggestue og børnehave såvel som overgang til skolen.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil i højere grad sætte fokus på stærke børnefællesskaber. Vi vil fremadrettet lave børnefællesskaber, som er i zonen for nærmeste udvikling. Vi har Læringsmåltrappen, som understøtter børnenes progression, børnene er opdelt ud fra Læringsmåltrappen, som skal danne grundlag for den pædagogik, vi tilrettelægger for børnene. På den måde understøtter vi deltagelsesmuligheder for alle.

Vi er optaget af bogen "Gode rammer" og af NEST pædagogik, som skal være med til at understøtte vores fysiske læringsmiljøer. Vi vil helt konkret sætte mere fokus på sprog artefakter, og på at understøtte de sproglige artefakter i rutine situationer. Vi vil skabe mere hjemlige miljøer, som ligeledes skal understøtte de stærke børnefællesskaber.

Vi vil skabe læringsmiljøer der understøtter vores pædagogiske praksis, dvs inspirerende, rolige og tydelige Læringsmiljøer hvor børnene hurtigt kan afkode rummets udfoldelsesmuligheder.

Med udgangspunkt i Odense Kommunes Politiske vision for et godt børneliv Barn i Odense, vil vi styrke de stærke børnefællesskaber med deltagelse mulighed for alle børn gennem arbejdet med de Fysiske Læringsmiljøer.

Vi er i børnehusene inspireret af Nest pædagogikken, som tager udgangspunkt i de fysiske læringsmiljøer og rum, så de underbygger en fællesskabende og inkluderende pædagogik for alle børn.

Vi vil se inspirerende miljøer og kontinuerligt foranderlige læringsmiljøer, som ændrer sig i takt med børnenes udviklingsbehov, og derved understøtter stærke børnefællesskaber.

- Vi kan via Læringsmåltrappen se, om vores læringsmiljøer understøtter trivsel og læring for det enkelte barn / børnegruppen.
- Vi kan se, at vores læringsmiljøer tager udgangspunkt i det enkelte barns udviklingsalder, interesser og kompetencer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil bruge Læringsmåltrappen, som det bærende evalueringsredskab i vores organisation både på ledelses- og personale niveau.

I efteråret 2023 vil alle ledere blive certificeret vejledere. Her vil vi få et større kendskab til at måle børns udvikling og tilrettelægge stærke læringsmiljøer.

I forhold til faglig ledelse arbejder vi med, hvordan strategisk arbejde kan se ud i praksis. Fokuspunkter er, hvordan man skaber tryghed hos medarbejderne omkring at omsætte viden til praksis, og hvordan man får alle til at opleve sig selv som redskab i arbejdet med børns udvikling.

Læringsmålstrappen og handleplaner vil på ledelses niveau blive et fast punkt på vores teammøder, på den måde vil vi sikre, at vi har en evalueringskultur, og at vi arbejder med samme redskab i forhold til at skabe stærke børnefællesskaber.

Vi vil i vores forældresamarbejde videreudvikle brugen af Læringsmålstrappen, så arbejdet med barnets læring og understøttelse af barnets potentialer og ressourcer er i fokus. Forældrene vil i højere grad blive inddraget i deres barn på Læringsmåltrappen og bidrage til placeringen, så de også kan understøtte børnenes progression.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi trækker de elementer, som har vores primære bevågenhed ind i Bolbro-Højstrups Kvalitetsplan. Disse behandles på ledermøder, og Kvalitetsplanen tilpasses herigennem det aktuelle fokus i institutionen. Kvalitetsplan er vedhæftet.

UDVIKLINGSPLANER